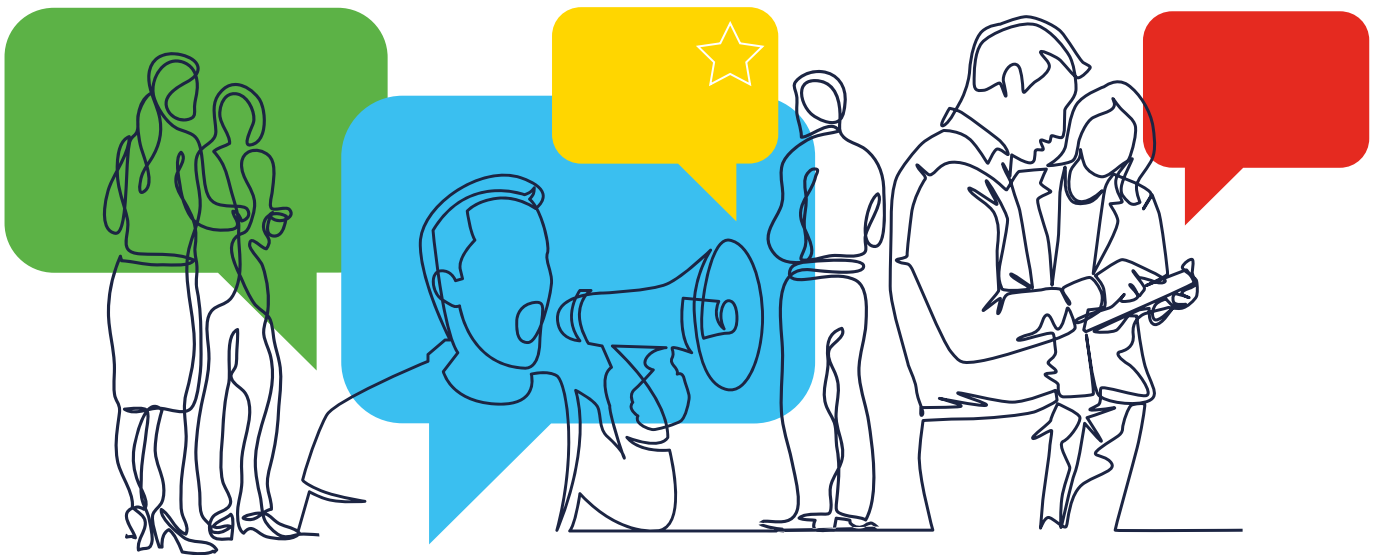

ΦΟΡΟΥΜ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΣΩΣΤΕ ΤΙΣ ΜΕΛΙΣΣΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΑΓΡΟΤΕΣ! Ας οδεύσουμε προς μια
γεωργία φιλική προς τις μέλισσες για ένα
υγιές περιβάλλον

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΥΝΔΕΣΗ – ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

| ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΠ «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες! Ας οδεύσουμε προς μια γεωργία φιλική προς τις μέλισσες για ένα υγιές περιβάλλον»	3
Εκστρατεία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!»	5
Ο αντίκτυπος της εκστρατείας	9

1

Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες! Ας οδεύσουμε προς μια γεωργία φιλική προς τις μέλισσες για ένα υγιές περιβάλλον

Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες! Ας οδεύσουμε προς μια γεωργία φιλική προς τις μέλισσες για ένα υγιές περιβάλλον» καταχωρίστηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 και η περίοδος συγκέντρωσης υπογραφών ξεκίνησε την ίδια ημέρα. Η πρωτοβουλία καλεί την Επιτροπή να προτείνει νομικές πράξεις για τη σταδιακή κατάργηση των συνθετικών φυτοφαρμάκων έως το 2035, την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και τη στήριξη των γεωργών στο στάδιο τη μετάβαση.

Οι στόχοι της πρωτοβουλίας είναι οι εξής:

- σταδιακή μείωση των συνθετικών φυτοφαρμάκων στη γεωργία της ΕΕ κατά 80 % έως το 2030, με πρώτα τα πλέον επικίνδυνα, με στόχο να επιτευχθεί η πλήρης κατάργησή τους·
- αποκατάσταση των φυσικών οικοσυστημάτων στις αγροτικές περιοχές ώστε η γεωργία να καταστεί καταλύτης για την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας·
- μεταρρύθμιση της γεωργίας με την παροχή προτεραιότητας στη διαφοροποιημένη και βιώσιμη γεωργία μικρής κλίμακας, την υποστήριξη της ταχείας αύξησης των αγροοικολογικών και βιολογικών πρακτικών, καθώς και τη διευκόλυνση της ανεξάρτητης επιμόρφωσης που βασίζεται στους γεωργούς και της ανεξάρτητης έρευνας σχετικά με τη γεωργία χωρίς φυτοφάρμακα και ΓΤΟ.

Η πρωτοβουλία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» κατάφερε να συγκεντρώσει 1,05 εκατομμύρια

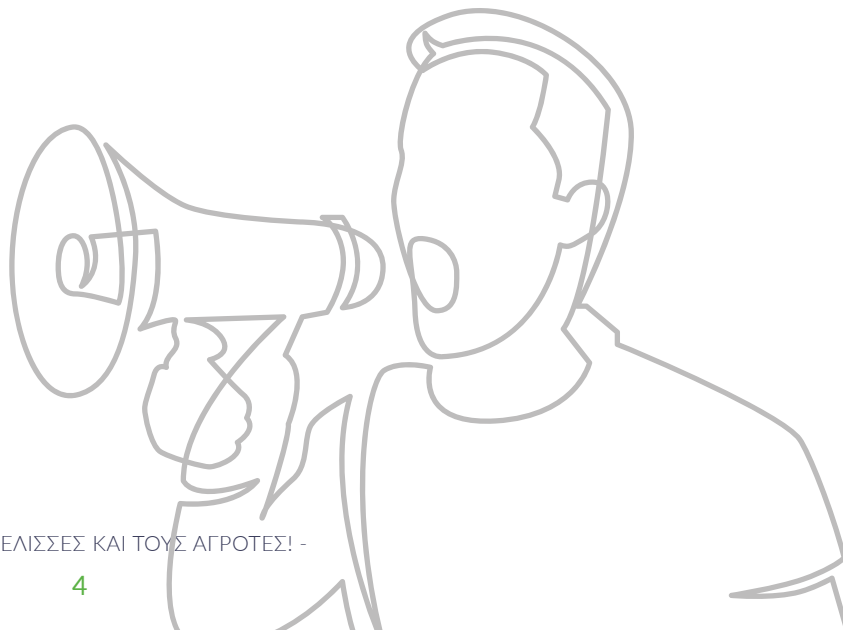
επαληθευμένες δηλώσεις υποστήριξης, επιτυγχάνοντας το ελάχιστο απαιτούμενο όριο σε έντεκα κράτη μέλη. Η περίοδος συγκέντρωσης παρατάθηκε κατά ένα έτος, έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021, ώστε να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στην εκστρατεία¹.

Μετά την ολοκλήρωση του σταδίου συγκέντρωσης υπογραφών, ακολούθησε η διαδικασία επαλήθευσης των δηλώσεων υποστήριξης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας. Στη συνέχεια, η πρωτοβουλία υποβλήθηκε επίσημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 7 Οκτωβρίου 2022 (βλ. [ανακοίνωση Τύπου](#)). Η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωση με την οποία απαντά στην πρωτοβουλία αυτή στις 5 Απριλίου 2023.

Παράγοντες επιτυχίας:

- Η διατήρηση εβδομαδιαίας τηλεδιάσκεψης με όλους τους διοργανωτές και όλες τις διοργανώτριες για ολόκληρη την περίοδο των δύο ετών (παρατάσεις λόγω της πανδημίας).
- Η προσήλωση των εταίρων που επέμειναν για δύο χρόνια παρά τις εξωτερικές δυσκολίες και πρόσφεραν θετική ενέργεια σε κάθε συνεδρίαση.
- Η συνένωση δυνάμεων της υφιστάμενης συμμαχίας ΜΚΟ (πάνω από 200 ΜΚΟ σε ολόκληρη την Ευρώπη), καθώς και η συνεργασία με νέους εταίρους που διέθεταν σημαντικές δυνατότητες κινητοποίησης στην τελική ευθεία.

¹ Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1042, την απόφαση C(2020) 9226 και την απόφαση C(2021) 1121.

2

Εκστρατεία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!»

Προετοιμασία

Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες της πρωτοβουλίας «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» διέθεταν σημαντική εμπειρία στη διοργάνωση μιας Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών, καθώς ορισμένοι από αυτούς και ορισμένες από αυτές διοργάνωσαν επιτυχώς την πρωτοβουλία «Απαγόρευση της γλυφosatης», η οποία συγκέντρωσε 1 070 865 υπογραφές. Αυτή η προηγούμενη εμπειρία ήταν επωφελής για τους διοργανωτές και τις διοργανώτριες κατά την προετοιμασία και την υλοποίηση αυτής της νέας πρωτοβουλίας.

Η δημιουργία ενός **δικτύου εταίρων** ήταν απαραίτητη για την επιτυχία αυτής της πρωτοβουλίας. Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες ξεκίνησαν με έναν στενό κύκλο 10 ΜΚΟ από διαφορετικές χώρες και κάθε οργάνωση ήταν επιφορτισμένη με την εξεύρεση άλλων ΜΚΟ για την υποστήριξη της πρωτοβουλίας. Τελικά, η πρωτοβουλία υποστηρίχθηκε, σε διαφορετικό βαθμό, από περισσότερες από 200 περιβαλλοντικές ΜΚΟ, οργανώσεις γεωργών και μελισσοκόμων, φιλανθρωπικά και επιστημονικά ιδρύματα καταναμημένα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, η εξασφάλιση της ενεργής στήριξης της πρωτοβουλίας από τις ΜΚΟ αποτέλεσε πρόκληση. Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες τα κατάφεραν προσκαλώντας τις ΜΚΟ που στήριζαν την πρωτοβουλία στις τακτικές διαδικτυακές συνεδριάσεις στις οποίες διαμορφώθηκε η στρατηγική της εκστρατείας. Η πρωτοβουλία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» υποστηρίχθηκε από ΜΚΟ όπως οι Bee Life, Générations Futures, Global 2000, Umweltinstitut München, Pesticide Action Network – PAN Europe και Romapis.

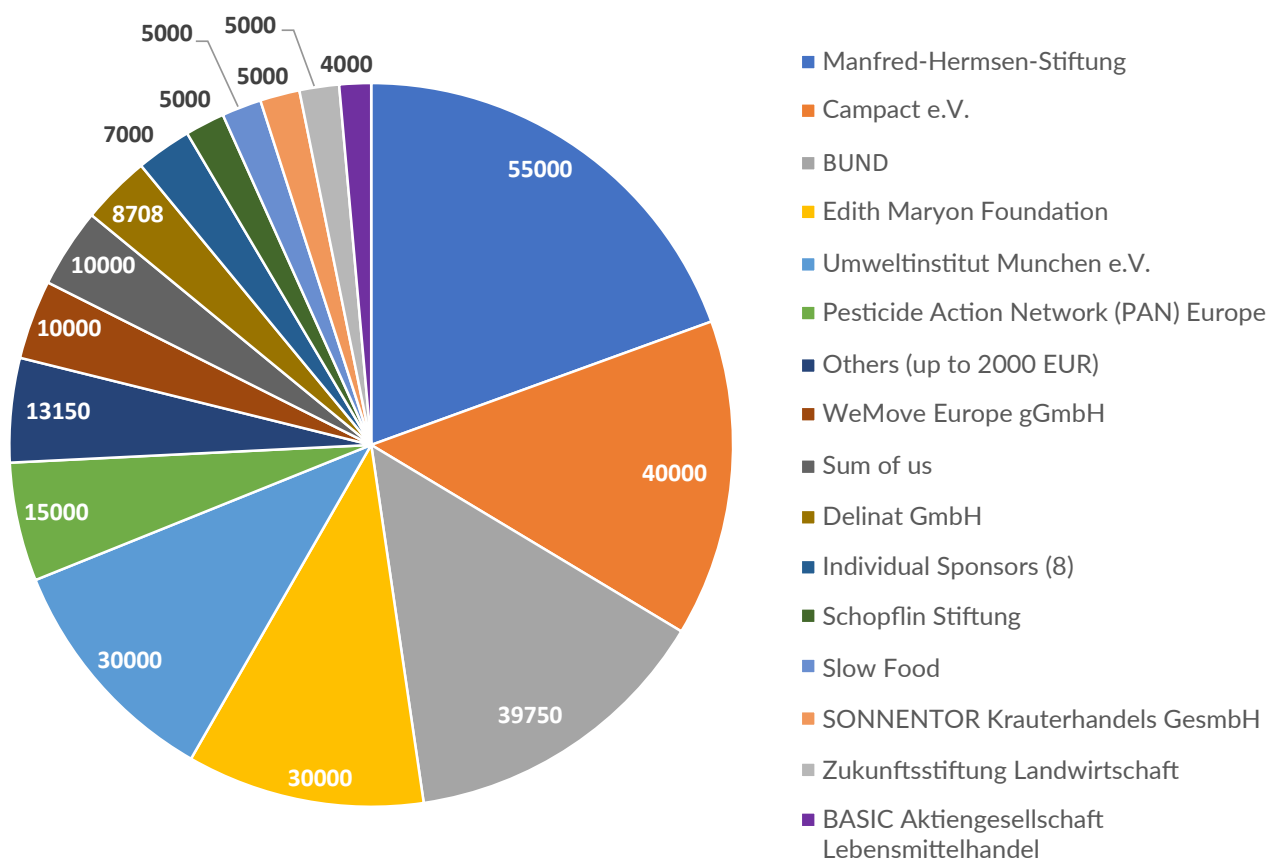
Η δημιουργία **διαδικτυακής παρουσίας** αποτέλεσε επίσης σημαντικό μέρος της επικοινωνιακής στρατηγικής της πρωτοβουλίας. Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες δημιούργησαν έναν πολύγλωσσο ιστότοπο με **διαδικτυακά υποστηρικτικά εργαλεία που μπορούν να τηλεφορτωθούν**, όπως έντυπα για τη συγκέντρωση υπογραφών, επιστολές για γείτονες και φίλους, φυλλάδια, αφίσες, αυτοκόλλητα και

βίντεο. Η διαδικασία δημιουργίας του ιστότοπου και των υποστηρικτικών εργαλείων –μαζί με τη μετάφρασή τους– ήταν χρονοβόρα και είχε ως αποτέλεσμα οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες να αναβάλουν την επίσημη ημερομηνία έναρξης της συγκέντρωσης κατά περίπου έξι εβδομάδες. Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες απέκτησαν επίσης διαδικτυακή παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης: [Twitter](#) (1 752 ακόλουθοι), [Instagram](#) (2 735 ακόλουθοι) και [Facebook](#) (2 870 ακόλουθοι).

Συνολικά, οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες της πρωτοβουλίας «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» συγκέντρωσαν στήριξη και κονδύλια ύψους 282 858 ευρώ.

Πηγές χρηματοδότησης (€)

| Υλοποίηση της εκστρατείας

Αρχικά, οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες είχαν προγραμματίσει ένα κίνημα βάσης για τη συλλογή υπογραφών με άμεση επαφή με τους πολίτες στον δρόμο για την ενίσχυση του κινήματος και τη «συμβολή στην επειγόντως αναγκαία κοινωνική αλλαγή και μετάβαση». Τελικά, λόγω της πανδημίας, χρειάστηκε να αναθεωρήσουν τη στρατηγική τους.

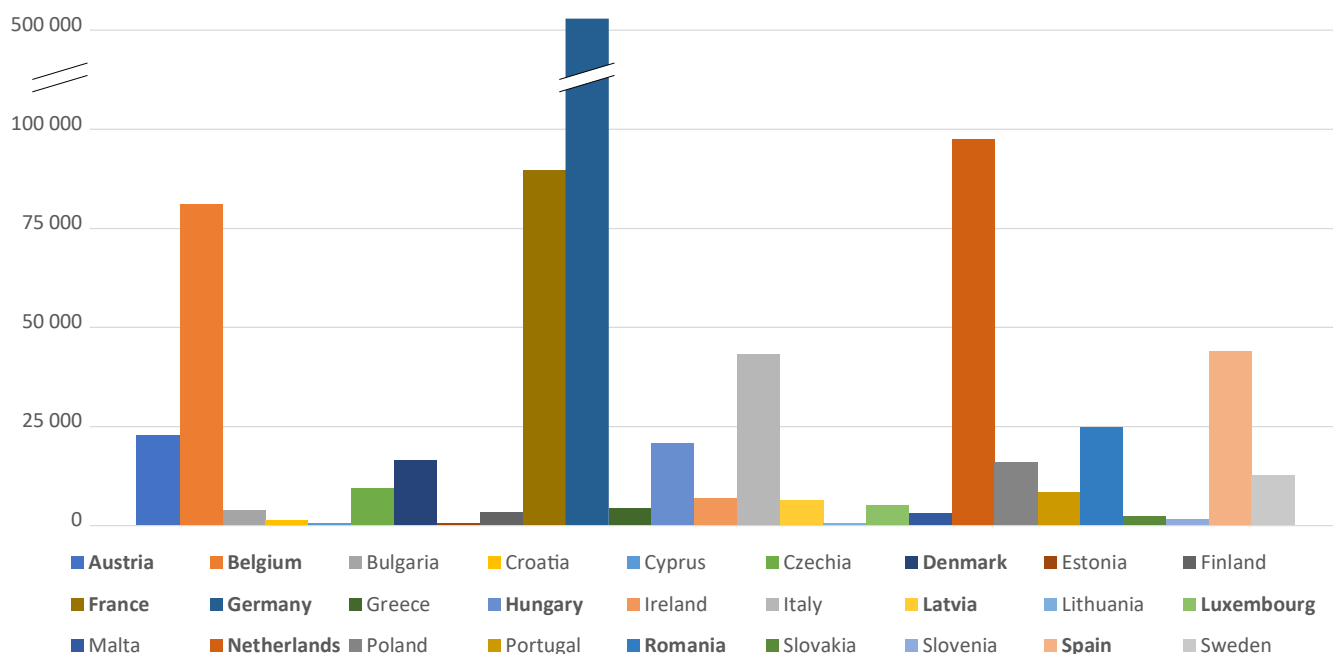
Από την αρχή, η εκστρατεία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» αποφάσισε να συγκεντρώσει υπογραφές από όλες τις χώρες της ΕΕ, αντί να επικεντρωθεί σε λίγες μόνο χώρες. Ωστόσο, οι δυσκολίες που προκλήθηκαν από την πανδημία ανάγκασαν τους διοργανωτές και τις διοργανώτριες να επανεξετάσουν αυτή τη στρατηγική. Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες κατάφεραν να συγκεντρώσουν υπογραφές **σε χώρες όπου οι ίδιοι και οι ίδιες ή οι εταίροι του δικτύου τους είχαν ισχυρή παρουσία**. Δεδομένου του διακρατικού χαρακτήρα του μέσου, η ενεργός παρουσία σε πολλές χώρες και ο ρόλος των εταίρων του δικτύου και των εθελοντών και εθελοντριών ήταν καίριας σημασίας για την εκστρατεία.

| Συγκέντρωση υπογραφών

Παρόλο που οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες αρχικά ήθελαν να δημιουργήσουν μια ισχυρή εκστρατεία βάσης και να έρθουν σε επαφή απευθείας με τους πολίτες, συνειδητοποίησαν ότι, λόγω της πανδημίας, οι περισσότερες υπογραφές θα συγκεντρώνονταν διαδικτυακά και όχι σε χαρτί. Η πρωτοβουλία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» χρησιμοποίησε ένα ατομικό επιγραμμικό σύστημα συγκέντρωσης. Η πανδημία και οι συγκεκριμένοι φόβοι που συνδέονται με αυτήν έθεσαν επίσης σε δεύτερη μοίρα τις ανησυχίες πολλών ανθρώπων σχετικά με την προστασία της βιοποικιλότητας και του κλίματος. Στην αρχή, οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες δεν μπορούσαν να βρουν μια στρατηγική εργασίας για την πλήρη υπέρβαση αυτών των εμποδίων. Κατά συνέπεια, η συγκέντρωση υπογραφών έγινε δυσκολότερη και επιβραδύνθηκε. Ωστόσο, με την παράταση της περιόδου συγκέντρωσης υπογραφών και με τη βοήθεια του δικτύου εταίρων τους, οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες μπόρεσαν να ξεπεράσουν αυτό το εμπόδιο.

Αριθμός δηλώσεων στήριξης
(σε χώρες με έντονη γραφή, όπου το όριο έχει επιτευχθεί)

| Έλεγχος και υποβολή

Συνολικά, μετά την παράταση, η πρωτοβουλία συγκέντρωσε 1,18 εκατομμύρια υπογραφές σε 27 κράτη μέλη της ΕΕ, εκ των οποίων το 89 % θεωρήθηκε έγκυρο από τις εθνικές αρχές. Στις 7 Οκτωβρίου 2022 οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες υπέβαλαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα πιστοποιητικά που αποδεικνύουν τη συγκέντρωση **1 054 973 επαληθευμένων δηλώσεων υποστήριξης**. Με το στάδιο αυτό ξεκίνησε η 6μηνη περίοδος εξέτασης.

Η διατήρηση της εκστρατείας στην επικαιρότητα και η **διατήρηση υψηλού επιπέδου ενδιαφέροντος των πολιτών** για την πρωτοβουλία ήταν ζωτικής σημασίας κατά τη διάρκεια της περιόδου υποβολής. Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες συνέταξαν πολυάριθμες **ανοικτές επιστολές** στους εκπροσώπους των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και διοργάνωσαν συναντήσεις με φυσική παρουσία. Συντόνισαν επίσης **συνέντευξη Τύπου** με την IFOAM Organics Europe για να προωθήσουν τις προτάσεις αυτής της πρωτοβουλίας και να συζητήσουν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής όσον αφορά τη μείωση των φυτοφαρμάκων. Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες αυτής της εκστρατείας είναι αποφασισμένοι και αποφασισμένες να αυξήσουν αυτές τις δραστηριότητες στο μέλλον, ώστε να πιέσουν για αλλαγές και να προωθήσουν τη μείωση των φυτοφαρμάκων στην ΕΕ.

3

Ο αντίκτυπος της εκστρατείας

Εξέταση και απόφαση της Επιτροπής

Μετά την επίσημη υποβολή της πρωτοβουλίας στις 7 Οκτωβρίου 2022, οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες συναντήθηκαν στις 25 Νοεμβρίου 2022 με την **Ευρωπαϊά επίτροπο Βιέρα Γιούροβα, αντιπρόεδρο αρμόδια για θέματα Αξιών και Διαφάνειας, και με τη Στέλλα Κυριακίδου, επίτροπο Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων** (βλ. [δελτίο Τύπου](#)). Στις 15 Δεκεμβρίου 2022 η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε τη γνωμοδότησή της σχετικά με την πρωτοβουλία (βλ. [γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ](#)).

Στις 24 Ιανουαρίου 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διοργάνωσε **δημόσια ακρόαση** σχετικά με την πρωτοβουλία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» (βλ. [δημόσια ακρόαση](#)). Οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες παρουσίασαν τους στόχους της πρωτοβουλίας και συνομίλησαν με τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (βλ. [στιγμιότυπα από την ακρόαση του ΕΚ](#)). Την ίδια ημέρα με τη δημόσια ακρόαση, στις 24 Ιανουαρίου 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τη **«Νέα συμφωνία για τους επικονιαστές»** για την αντιμετώπιση της ανησυχητικής μείωσης των άγριων εντόμων-επικονιαστών στην Ευρώπη, αναθεωρώντας την **πρωτοβουλία της ΕΕ για τους επικονιαστές του 2018** (βλ. [δελτίο Τύπου](#)). Στις 16 Μαρτίου 2023 η πρωτοβουλία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» συζητήθηκε στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (βλ. [μαγνητοσκοπημένο βίντεο](#)).

Στις 5 Απριλίου 2023 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε **ανακοίνωση στην οποία περιγράφονται οι δράσεις της ως απάντηση** στην ΕΠΠ «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαιρετίζει την πρωτοβουλία και τονίζει τη σημασία της, δεδομένου ότι οι αλληλένδετες κρίσεις της κλιματικής αλλαγής, της ρύπανσης και της απώλειας βιοποικιλότητας αποτελούν εντεινόμενες προκλήσεις για τη γεωργία και την επισιτιστική ασφάλεια της Ευρώπης. Στην ανακοίνωση εξετάστηκε καθεμία από τις προτάσεις της πρωτοβουλίας βάσει των επιδόσεών της (βλ. [δελτίο Τύπου](#)). Ειδικότερα,

η Επιτροπή θα δώσει προτεραιότητα στην έγκριση και την εφαρμογή της πρότασης κανονισμού σχετικά με την ορθολογική χρήση των φυτοφαρμάκων και της πρότασης νομοθετήματος για την αποκατάσταση της φύσης που βρίσκονται επί του παρόντος υπό διαπραγμάτευση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σε συνδυασμό με την αποτελεσματική εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής.

Σε απάντηση στην ανακοίνωση της Επιτροπής, οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες υποστηρίζουν την έκκληση της Επιτροπής προς τους συννομοθέτες (το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο) να καταλήξουν σύντομα σε φιλόδοξες συμφωνίες σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις της που θα μετουσιώσουν τη φιλοδοξία των πολιτών σε νομοθεσία. Επιπλέον, οι διοργανωτές και οι διοργανώτριες ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων πολιτών και επιστημόνων στη διαδικασία έως ότου επιτευχθούν οι στόχοι και δηλώνουν ότι η πρωτοβουλία «Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες!» απέχει πολύ από την ολοκλήρωσή της (βλ. δελτίο Τύπου).

Ο επίτροπος Σινκέβιτσιους και εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων Γενικών Διευθύνσεων παρουσίασαν την απάντηση της Επιτροπής στους διοργανωτές και στις διοργανώτριες στο πλαίσιο συνεδρίασης στις 25 Απριλίου 2023.

Ιδέες και συμβουλές για μελλοντικούς διοργανωτές και μελλοντικές διοργανώτριες

- Μην το βάζετε ποτέ κάτω! Να είστε προετοιμασμένοι ότι η οργάνωση και η υλοποίηση μιας πρωτοβουλίας μπορεί να είναι ένα μακρύ και κοπιαστικό ταξίδι.
- Αφιερώστε χρόνο για να προετοιμαστείτε προσεκτικά.
- Μιλήστε με άλλους διοργανωτές και άλλες διοργανώτριες καθώς και με ενδιαφερόμενα μέρη που είχαν εμπειρία με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών.